

lod denne Del af sin Beholdning blive konverteret til Kreditforenings Obligationer. Naar vor Statskasse blandt sine Aktiver, saavidt jeg veed, havde liggende for 8 Millioner uopfigelige 4 pCt. lgl. Obligationer, synes det mig, at det var bedre for Statskassen, om den havde haat liggende for 8 Millioner Kreditforenings Obligationer. Det er dog aabenbart, at i vanskelige Tider for Staten kan et indenlandst Papiir som Kreditforenings Obligationer have en større Værdi til at reise Penge paa end den i Forlegenhed værende Stats egne uopfigelige Obligationer. Det forekommer mig altsaa, at, dersom den høitærede Minister, som jeg har Grund til at tro, har den Tanke, at der kunde gjøres Noget i den Retning, vilde det efter min Mening være i høieste Grad fortjensfuldt, om saadanne Stridt bleve gjorte. Naar den høitærede Minister sagde, at alle Samfundsklasser skulde komme til Hjælp, antager jeg, at han blandt Andet sigtede til saadanne Pengeinstitutter, som ere oprettede for at støtte Folk, der have Ondt ved at staa sig Kredit. Jeg vil f. Ex. her nævne Haandværkerne. De kunne jo meget ofte have overordentlig Vanskelighed ved at staa sig den for deres Bedrift nødvendige Kredit. Men der have vi jo Industribanke, og det forekommer mig, at det vilde være saare uheldigt, om den Slags Institutter ikke bleve grebne under Armene i vanskelige Tider. Det kan gjerne være, at der har været Institutter af den Art, som man kan bebrejde, at de ere gaaede udenfor deres Karakter og derved have beredt sig Vanskeligheder, som gjorde, at man saa at sige næsten ikke kunde redde dem; men naar de dog have overstaaet deres værste Krise, forekommer det mig, at de ogsaa særligt burde tages i Betragtning, naar der fra Statens Side blev Tale om at yde Hjælp til de forskjellige Samfundsklasser gennem saadanne Institutter. Det er iøvrigt min Mening, at det ikke er nok, at Staten kommer saadanne Banker eller Sparekasser, som jeg har nævnt, til Hjælp. Jeg tror ogsaa, at det vilde være heldigt, om der direkte fra Statskassen kunde gjøres Laan til Eiendomsbeholderne under de nuværende Forhold, thi saalænge vi have en saadan Lovgivning som den, der gjælder med Hensyn til Prioritetsforholdene i faste Eiendomme, forekommer det mig, at der er en særlig uheldig Stilling for dem, der hidtil have haat Penge fra Institutter som Sparekasser, hvor de kun have givet 4 pCt. Mangen Gang have de et Laan bag efter denne Prioritet, og saa ere de mulig ikke i Stand til at faae de følgende Prioritetshaaveres Tilbællelse til at staa sig et saadant Laan, som de ellers kunde faae mod høiere Procenter. Disse Mænd fattes jo i den største Forlegenhed ved at Penge ikke igjen ere til at opdrive for 4 pCt. Jeg mener ikke, at det er Noget, som behøver at være evigt, men jeg siger kun, at, saalænge der overhoved eksisterer en ved Lov fastsat Rentefod, skal man komme dem til Hjælp, der have kontra-

heret Laan under denne Lovgivning, og som ikke have kunnet gjøre Regning paa, at der skulde indtræde saadanne Forhold som de, der for Diebliffet finde Sted. Jeg har en Erfaring i den Henseende, idet en Mængde Eiendomsbestidere, hvoraf mange ere meget velstaaende, ikke have været i Stand til at tilveiebringe, navnlig med Hensyn til den forestaaende Juni Termin, Laan til 4 pCt. paa første Prioritet, som ikke en Gang omfatter $\frac{1}{5}$ af, hvad Eiendommen er taget til efter Reglerne for Udlaan af Umyndiges Midler, for Nøgles Vedkommende $\frac{1}{4}$, for Andres $\frac{1}{5}$. Pengene ere ikke til at opdrive for saadanne Mænd, og de kunne ikke gaa ind i Kreditforeninger, fordi de have Prioritet staaende bag efter den første Prioritet, og de skulle indløse ogsaa disse og derved sætte sig for saa store Udgifter, at de maa frygte for at maatte gaa fra deres Eiendomme. Derfor synes det mig, at der maatte som midlertidig Foranstaltning gjøres direkte Udlaan af Statskassen, og, naar den ærede Minister mener, at man skulde have særlige Laaninstitutter dertil, vil jeg sige, at det finder jeg er i sin Orden, men jeg veed ikke, om det skulde være absolut nødvendigt at faae et helt Sæt af Embedsmænd i den Anledning. Vi have jo tidligere her i Landet haat ekstraordinære Forholdsregler, som havde Hensyn til Pengekrisen, og der har været indstiftet en Slags Kontrolkomite med Hensyn til de Midler, hvorom Tale da var. Det var naturligvis noget Andet end det, der her er Tale om; men jeg har tænkt mig, at man kunde nedfatte en Kommission, som bestod baade af Medlemmer fra dette Thing og det andet Thing og et Medlem udnævnt af Regjeringen, og den maatte kunne besørge denne Forretning, uden at der derfor behøves at gives dem et fast vederlag. Om de fik nogle Diæter, fordi de maatte opholde sig en Tid paa et Sted, er en anden Sag, men vi behøve ikke at forsøge det faste Embeds personale for den Sags Skyld. Der lod sig derfor vistnok finde en Maade, som ikke var for byrdesuld for Finantserne, og som kunde hjælpe til at raade Bod paa den uheldige finantsielle Stilling, hvori vort Land for Diebliffet er. Det har glædet mig at høre, at den ærede Finantsminister var for den delvise Ophævelse af Stempelkatten; jeg vilde ønske, at der maatte snart komme den Tid, da vi i det Hele kunde blive fri for den Skat, der er saa hæmmende for al Omsætning her i Landet, og som i Forbindelse med en anden Afgift netop ogsaa særligt trykker de faste Eiendomme, nemlig Afgiften ved Overdragelse af Eiendomme. Naar man tager disse to Poster sammen, ser man, at Staten gennem dem beskatter de faste Eiendomme og den Omsætning, der finder Sted med dem, paa en ganske anden Maade end den beskatter Handelsomsætningen. Det er ogsaa en af de Grunde, der maa tages i Betragtning, naar man vil overveie det Spørgsmaal, om Alle ere lige stillede med Hensyn til Krisen, og om Alle trænge lige